

طه حسین

دکتر طه حسین ادیب و محقق معاصر مصری به سال ۱۸۸۹م. در روستای ماقاتا در مصر متولد شد وی سه سالگی مبتلا به بیماری چشم گردید و بینایی خود را از دست داد. او از هوش و حافظه فوق العاده قوی برخوردار بود. تحصیلات ابتدایی او در مدرسه دهکده برای فراگرفتن قرآن مجید آغاز شد.

طه حسین پس از تحصیل علوم صرف و نحو، منطق و ادبیات و حفظ کردن همه قرآن مجید. آموختن فقه و اصول و گذراندن برنامه درسی مدرسه قدیمی الازهر به دانشگاه نوبنیاد مصر راه یافت. و در شمار بهترین دانشجویان این مرکز فرهنگی در آمد و پایان نامه مشهور خود را درباره «ابوالعلاء معری» بنام «ذکری ابی العلاء» نوشت. در سال ۱۹۱۴م. دانشگاه او را مأمور مطالعات علمی کرد و به فرانسه فرستاد. وی سالهای اول جنگ را نخست در مونپلیه و سپس در پاریس گذراند و در آنجا به تحصیل زبانهای لاتینی و یونانی پرداخت و در ادبیات لیسانس شد و سپس پایان نامه تحصیلی خود را درباره اصول عقاید اجتماعی این خلدون بنام «فلسفه اجتماعی» ابن خلدون در سوربن گذراند. در سال ۱۹۱۷م. با دختر دانشجوی فرانسوی که با او در سوربن تحصیل می کرد ازدواج نمود و از او صاحب یک پسر و یک دختر شد. در سال ۱۹۱۹م. طه حسین به مصر بازگشت و به سمت استادی دانشکده ادبیات «دانشگاه الازهر» انتخاب شد ولی چون با دستورهای فؤاد اول مخالفت می ورزید از خدمت برکنار گردید در سال ۱۹۳۶م. دوباره به مقام سابق منصوب شد. در سال ۱۹۴۲م. او را به معاونت وزارت فرهنگ برگزیدند و سپس ریاست دانشگاه اسکندریه به او محول گردید و وی آن دانشگاه را تاسیس کرد. در سال ۱۹۵۰م. وزیر فرهنگ شد و تعلیمات مجانی دوره های مقدماتی و ابتدایی و متوسطه را برقرار کرد و سپس به تاسیس دانشگاه اسیوط پرداخت. علاوه بر این تاسیس انستیتوی تحصیلات اسلامی در مادرید و ایجاد کرسی در شهر نیس و تاسیس مدرسه زبانهای مختلف در قاهره تحت توجه او صورت گرفت.

در سال ۱۹۵۵ م. به ریاست انجمن رجال ادب مصر انتخاب گردید و در سال ۱۹۵۶ م. به عضویت شورای عالی ادب و هنرهای زیبای مصر منصوب شد و سپس به عضویت فرهنگستان ادبی پاریس و فرهنگستان تاریخی مادرید پذیرفته گردید. وی عضو فرهنگستان مایانس «آلمان» و دمشق، تهران، بغداد و رم نیز بود.

از دکتر طه حسین متجاوز از چهل اثر منتشر شده که برخی از آنها به چندین زبان ترجمه شده و اغلب در مورد ادبیات عرب است. از آثار مشهور او کتاب «الایام» روزها است که قهرمان این کتاب در واقع خود اوست که به زبانهای فرانسوی، انگلیسی، آلمانی، ایتالیایی، اسپانیولی، فارسی و ... ترجمه شده است. دکتر طه حسین پس از هشتاد و چهار سال زندگی پر ثمر فرهنگی در ۲۸ اکتبر ۱۹۷۳ م. در قاهره دیده از جهان فرو بست. (۱)

۱- فرهنگ معین «اعلام» و دائرة المعارف های مختلف